

Forfatter: Møller, Poul Martin

Titel: Udrag fra Skrifter i Udvalg

Citation: Møller, Poul Martin: "Skrifter i Udvalg", i Møller, Poul Martin: *Skrifter i Udvalg*, udg. af HANS BRIX ; SOPH. MICHAËLIS ; CARL S. PETERSEN ; POUL TUXEN , 1930, s. 414.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-moeller02val-shoot-idm140573401240656/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Skrifter i Udvalg

teker«. Ogsaa i Artiklen »Til Tyltens« taler Grundtvig om sit »Danefø«. — *Du priste det lydeligen*. I »Allersneste Parnassiske Nyheder« i »Danfana« Aug. 1816 havde Baggese kaldt to Afhandlinger i »Danne-Virke« »det aandrigste og herligste fra Tankens og Foredragets Side, jeg hidindtil har læst i dansk Prosa«. — *I den bare Vest*. Smlgn. »Mellem Drengene er jeg ikke Præsten, / men balancerer kun i Vesten«. (Rimbrev til Ingemann i »Danne-Virke«, 2. Bind. Poet. Skr. IV, 375). — *Græde maa jeg o s. v.* Hyppig Ordstilling hos Grundtvig, f. Eks. »Bløde maa Hjærtet ved at beskue denne Skjald« (om Baggese i Verdenskrøniken 1812, S. 337). — *Verden kan ikke staa til Paaske*. »Saa snart denne Overtro, at man har Kald og Ret og Dygtighed til alt, hvad man drømmer at have Naturkraft til at give sig Mine og Skin af — — lig en Kuller indtager Ungdommens Hoved, da er det forbi med Aandens Historie, med Fortsættelsen af Menneskets historiske Levned«.

64 *Iolv Studenter have kaldt Jens Baggese iste*. »Ingen Agtelse er Studenter saa naturlig som den for udmærkede Hoveder og navnkundige Forfattere, og naar de saa rent kan aflægge den, som Tylten i sit Angreb paa Baggese, hvem den jo bryster sig af at kalde »iste« til Foragt [det latinske *iste*, hin, har i Modsætning til *ille*, som i Manis festet i »Dagen« for 3. Oktober brugtes om Oehlenschläger, nedsættende Betydning], da ved jeg ikke, hvad, uden haandgribelige Kraft-Beviser, der skulde afnøde dem Agtelse«. — *Ingemann har faaet Rejsestipendium*. I »Kjærlighedsmindebladet til Ingemann« og paa flere Steder beklager Grundtvig, at denne »grunddanske, velsignede Skjald« netop nu er rejst til fremmede Lande. — *Historien vil komme i Ragnamørk*. Grundtvig udtaler det Haab, at »Danmarks studerende Ungdom i det hele vil i Tylten lære at se et advarende Eksempel, et gyseligt Forvarsel om Børsærke-Gangen i Danmarks Ragna-Roke«. — »Paa de Danske er jeg saa vis, at jeg tør sige: kom der paa Marken [d. e. i Danmark; Poul Møller forstaar det om Bymarken i Udby, Grundtvigs Fødeby] en Tid, da historisk Orden, Digten og Tragten var som landforvist, da

vilde de trods den dybt indgroede Kærlighed til *de blaaligombæltede*, smilende, majgrønne *Holme*, hejse *Danne-* brog højt i Raa, sigte Marken med Taarer Farvel, og stævne saa ud over sortladne Hav, var det end til *Helgaffjælds* den *isgraa Kyst for der i Ro at fuldende Danskens historiske Liv*«. Brogen er i Oehlenschlägers »Thors Rejse« Navn paa en Madpose. — *Smaalig* smlgn. Anm. t. S. 55. — *Sagas* (rettere: Urds) *Skjold* er et grundtvigsk Yndlingsudtryk. — *Min Spaadomskraft*. Grundtvig havde i 1814 udgivet »En mærkelig Spaadom, ogsaa om Danmark«. — »Navnkundighed — — giver ej Dagens [Hentydning til Bladet af dette Navn] Tylt, men *Sagas Pren*, som ogsaa i hans [Historikerens] Haand *gennemborer* den [Tylten]«. — *Med Haand og Mund i Sagas Aand, med Staal, med Gny, med Lys, med Taarer*«. Det indskudte Ord (*Skidt*) bruges meget af Grundtvig i »Rimelige Strøtanker«. — Grundtvig underskrev sig selv *N. F. S. Grundtvig*, men nævnedes undertiden af Baggesen pompøst med det fulde Navn. — »Kunde man [hvis Tyltens Brud paa den historiske Orden godkendtes af den studerende Ungdom] med Hjærte i Livet se rolig paa *et Brud, hvorover der kun med Liget af en Slægt lagdes Bro?*« — Grundtvig vil naturligvis i »Et lidet Bidrag o. s. v.« ikke indrømme, at Tyltens Medlemmet »ere at anse for *Litteraturens tolv Aser*«. Samme Artikel foreholder Tylten dens Ungdom og bebrejder den dens Ubeskedenhed. »Sæt ogsaa, at Baggesen gik som Skribent i Barndom — — at han havde spottet med et ganske forsvarligt Værk af en yngre Digter, da mener jeg, at i det mindste de yngste burde tiet«.

- 65 *Gid det var i mig igen*. Her som i det følgende hentydes til den Villighed, hvormed Grundtvig plejede at tilbagekalde sine Vildfarelser. — *Navne i Litteraturen*. »Tylten er en Sæmmensætning af et Par begyndende Forfattere og en Del i Litteraturen hidtil ganske ubekendte Studenter«. — *Tag det i jer igen*. »Selv har jeg mere end een Gang gjort Brud paa den historiske Orden, — — men foreløbig misbilliger og afbeder jeg for det sande historiske Publikum alt, hvad der i mit offentlige Ord kan bevises, selv paa fjærneste Maade, at ligne Tyltens Adfærd«. — Tylten har